

služebnosti v její knihovním pořadí z nejvyššího podání uspokojiti, tak že oprávněným změna ve skutkové podstatě služebné nemovitosti lhostejnou býti nemůže, dlužno naproti tomu uvést, že nevyhnutelnou podmínkou tohoto nároku na odškodnění je právní existence služebnosti, která se může posuzovati jen dle ustanovení materiálního práva o služebnostech, nikoliv však naopak nemůže odvozována býti z existence právě zmíněného nároku na odškodnění.

Dovolání bylo tudíž vyhověno.

(Rozh. z 14. července 1908, III. č. 215/8.)

K. Eckert.

O účincích všeobecného společenství statků pro případ vyhlášení konkursu na jmění jednoho z manželů.

Dne 2. ledna 1908 vyhlášen c. k. krajským soudem v L. konkurs na jmění F. U. ve Š. a prozatímním správcem jmenován c. k. notář ve Š. Týž nalezl ve svých spisech notářský spis, dle něhož mezi konkursantem a jeho chotí před více lety v příčině jmění tehdy stávajícího, jakož i v příčině toho, co F. U. příště nabude neb zdědí, úplné společenství statků mezi manžely umluveno. Následkem toho navrhl, aby v dotyčných knihovních vložkách bylo poznamenáno, že má se v příčině polovici dotyčných nemovitostí manželce připsaných za to míti, že náleží dnem 2. ledna 1908 do konkursní podstaty F. U.

Tomuto návrhu usnesením c. k. krajského soudu v L. vyhověno. Naproti tomu vyhověl c. k. vrchní zemský soud pro království České jako soud rekursní usnesením ze dne 11. března 1908 č. j. R IV. $\frac{6}{12}$ /⁸ rekursům několika věřiteli M. U-ové do usnesení onoho podaným a zamítl jmenovaný návrh správce konkursní podstaty, aby na pí. M. U-ové patřících polovicích různých nemovitostí poznamenán byl konkurs na jmění F. U. vyhlášený s účinkem ze dne 2. ledna 1908 a aby pojaty byly tyto polovice jmenovaných nemovitostí do konkursní podstaty F. U-a a to

z následujících důvodů:

Mezi manžely smluvené společenství statků zaniká dle §. 1262. obč. z. uvalením konkursu na jmění jednoho neb druhého manžela a společný jim majetek se rozdělí jako při úmrtí.

Uvalení konkursu na jmění jedné strany nemá tudíž za následek uvalení konkursu na podíl ze společného jmění strany druhé, naopak nabude druhá strana (na niž konkurs uvalen nebyl), ihned volné vlastnictví svého podílu (§§ 1234. a 1236 obč. zák.). Že ostatně smlouvou ze dne 11. října 1878 ujednané společenství statků mohlo míti toliko v §. 1234. obč. zák. stanovený právní následek a že tudíž toliko pro případ smrti se rozumělo, dokazuje okolnost, že toto spo-

lečenství statků knihovně vůbec nebylo vyznačeno a že tudíž, nehledě k domu č. p. 121 se zahradou č. p. 104 v R. ve smlouvě uvedenému nemohlo býti beze všeho vyrozumíváno společenství ohledně jiných nemovitostí, jichž manželé F. a M. U. později nabyli. Uvalení konkursu vztahuje se dle §. 1. k. ř. na veškeré exekuci podrobitelné jmění, které dlužník k placení nezpůsobilý v držení má, nemůže tudíž se vztahovati na jmění jiných osob, pročež pojmutí polovice nemovitostí M. U. připsaných do konkursní podstaty F. U., dle zákona jeví se býti zcela neodůvodněným. Toliko ve příčině nemovitých statků dlužníkových dlužno dle §. 88. k. ř. v knihách pozemkových den uvalení konkursu poznamenati a nedá se tudíž po zákonu ospravedlniti nařízená poznámka uvalení konkursu na polovici nemovitostí M. U. náležejících. Dle toho bylo třeba usnesení prvního soudce, jak shora uvedeno, změnit, z kteréhožto důvodu jeví se býti zbytečno vysloviti se o právních účincích knihovní poznámky ze dne 2. ledna 1908.

C. k. nejvyšší soud usnesením ze dne 14. dubna 1908, R II. $\frac{311/8}{1}$ nevyhověl revisnímu rekursu do hořejšího usnesení správcem konkursní podstaty podanému,

n e b o ť

povolení žádané poznámky není opodstatněno ani §. 88. konk. ř., ani §. 20. ob. z. kn., poněvadž dle §. 88. konk. ř. dlužno poznamenati jen vyhlášení konkursu a to jen na statku nemovitém dlužníku patřícím, poněvadž vyhlášení konkursu jeví sice účinky právní ohledně jmění podrobeného společenství statků, nezpůsobuje však obmezení manžela v konkursu se nenalezajícího ve správě jmění dle §. 20. a. ob. z. kn. tím, že konkurs vyhlášen, a poněvadž knihovní vyznačení společenství statků mezi manžely F. U. a M. U. samo, o jehož vyznačení žádaným zápisem odvoláváním se na notářský spis ze dne 11. října 1878, č. 5437, pokus učiněn, pro nedostatek listiny k tomu dle §. 52. kn. z. způsobilé se státi nemůže, neobsahuje dotyčný notářský spis svolení k tomu, aby společenství statků do knih zapsáno bylo.

Návrh na povolení žádané poznámky byl tedy právem odmítnut rekursním soudem.*)

Jos. Worel,

sekretář vrchn. z. soudu v Praze.

*) Poznámka zasílatele: Toto rozhodnutí lze toliko ohledy vhodnosti (aequity) odůvodniti. Ono odporuje dosavadní ustálené praxi nejvyššího soudu ak ze dne 18. února 1891, č. 1769 Gl. U. 13.615 a ze dne 17. října 1893, č. 12.211 Gl. U. 14.871. Vzhledem na společenství statků mezi manžely stávající dle § 1235. ob. z. obč. mají před rozdělením veškeré dluhy bez výjimky odpočteny býti ze společného statku. Proto mohou věřitelé oba manžely za dlužníky považovati a svých pohledávek ze společného jmění dobývati. Podle § 1262. ob. z. obč. zrušuje se společenství statků pro případ vyhlášení konkursu a má jmění manželům společně přináležející tak jako v případě smrti rozděleno býti. To nemůže se jinak státi, než pak-li polovice jmění manželky,